



Drol olifant Ramon is nu museumstuk

▲ Onder de goedkeurende blikken van Bob van Persie (midden) en Kees Moeliker (rechts) onthult Erik Zevenbergen (links) de Drol van Ramon. (Garry Bakker)



André De Baerdemaeker [communicator & ecooloog, Natuurhistorisch Museum Rotterdam; debaerdemaeker@hetnatuurhistorisch.nl]

Het was een memorabel moment, op vrijdagmiddag 19 juli 2019 in Het Natuurhistorisch. Een gezelschap van ongeveer veertig mensen schoolde samen rondom de drol van een overleden olifant. Zelfs in dit museum is dat geen alledaags moment. Het uitwerpsel lag in een speciaal daarvoor gefabriceerd vitrinekastje, met verlichting, waarin het na 45 jaar werd herenigd met zijn producent: Ramon. De drie sprekers, museumdirecteur Kees Moeliker, kunstenaar Bob van Persie (jawel, de vader van...) en Blijdorp-directeur Erik Zevenbergen, wisten vanuit hun verschillende perspectieven de geschiedenis van het opmerkelijke collectiestuk te schetsen. Het was een luchtige bijeenkomst, waar het ongemak soms weg werd gegiecheld met een grapje. Al had de gelegenheid ook iets plechtigs.

Messenslijper

Ramon is de naam van de Aziatische olifant die sinds 1971 in Diergaarde Blijdorp leefde. Hij was een begrip in de Diergaarde, en daarbuiten. Hij was er de enige bul, ongeduldig en onberekenbaar, en een eersteklas 'fokstier' die uiteindelijk vijf nakomelingen wist voort te brengen. Helaas werd Ramon niet oud. Op 24 april 1998 bezweek hij op 27-jarige leeftijd tijdens de paring aan een hersenbloeding (Post 2005).

Die sterfdag kan museumdirecteur Kees Moeliker zich nog goed voor de geest halen. Tijdens de bijeenkomst vertelt hij zijn toehoorders hoe hij van toenmalig diergaardedirecteur Ton Dorresteyn te horen kreeg dat de nog warme dode olifant opgehaald kon worden. Het was aan het eind van de dag en Moeliker - toen museum-

conservator - stond al met zijn jas aan toen het nieuws hem bereikte. De olifant moest vandaag nog weg, luidde het bericht. Zo'n groot dier past immers niet in de vriezer. In allerijl werd een snijploeg geformeerd en na pakweg een uur meldden de museummedewerkers zich bij de ingang van de dierentuin. Ze werkten de hele nacht door om de olifant uit te benen. "Het was een echte dikheid. De messenslijper werkte nog het hardst", memoreerde Kees.

Lieveling

Intussen staat Ramon alweer bijna vijftien jaar op zijn poten. Zijn skelet kreeg een vaste plaats in Het Natuurhistorisch, en Ramon werd ook daar een publiekslieveling. Mede dankzij de inzamelingsactie 'Help Ramon weer Overeind', waarbij Rotterdammers, bedrijven en Straatgraslezers het benodigde bedrag voor het opzetten van het olifantenskelet kootje voor kootje bijeen kregen (Moeliker 2005). Het prominente museumstuk is vanaf nu uitgebreid met de enige drol die van hem bewaard gebleven is.

Van Persie

De keutel werd in 1974 in Diergaarde Blijdorp bemachtigd door de Rotterdamse kunstenaar Bob van Persie, speciaal voor de groepstentoonstelling 'Kunstenaars verzamelen' in het Lijnbaancentrum. Bob verzamelde olifantjes en exposeerde de drol op een oosters kussentje met een strik van wc-papier eromheen.

In 2013 schonk hij het ingedroogde en volledig intacte uitwerpsel aan het museum (catalogusnummer NMR 9990-3251), waar het nooit aan het publiek werd getoond. Tot nu.

Van Persie vertelde in geuren en kleuren hoe het verzamelen van de drol zich voltrok. Toen het gezelschap, bestaande uit enkele dierenverzorgers en de kunstenaar, bijeen kwam in het olifantenverblijf rees al snel de vraag op welke van de in het verblijf gelegen drollen de kunstenaar zijn oog had laten vallen. Precies op dat moment liet Ramon, die even verderop stond, een kersverse keutel uit zijn kont vallen. "Doet u mij deze maar", antwoordde Bob olijk, tot grote hilariteit van de verzorgers.

Twenty Seven

Zowel Bob van Persie als Erik Zevenbergen noemden in hun voordracht de Twenty Seven Club. Een illustre gezelschap van wereldberoemde muzikanten, die met elkaar gemeen hebben dat zij stierven op een leeftijd van 27 jaar. Onder hen zijn Brian Jones, Jimi Hendrix, Janis Joplin, Kurt Cobain en Jim Morrison, om maar enkele namen te noemen. De doodsoorzaken binnen de club zijn divers, maar drugsgebruik, zelfmoorden en auto-ongelukken voeren de boventoon. Er zijn voorsnog geen olifanten opgenomen in de lijst van roemruchte zevenentwintigjarigen, maar beide sprekers gooien een voorzichtig balletje op. Ramon zou een mooie toevoeging kunnen zijn. Hij is de enige van de club die stierf tijdens 'de daad'. Bovendien is van hem een drol bewaard gebleven. ◀

Literatuur

Moeliker, K. 2005 - Skelet olifant wordt opgezet: Ramon komt weer overeind! - Straatgras 17(1): 2
Post, J.N.J. 2005 - Een dode olifant - Straatgras 17(2): 18